

Eiropadome

Briselē, 2023. gada 15. decembrī
(OR. en)

EUCO 20/23

CO EUR 16
CONCL 6

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Eiropadomes sanāksme (2023. gada 14. un 15. decembrī) – secinājumi

Delegāciju vajadzībām šai pavadvēstulei ir pievienoti secinājumi, ko Eiropadome pieņēma minētajā sanāksmē.

I. UKRAINA

1. Eiropadome atkārtoti pauž stingru nosodījumu Krievijas agresijas karam pret Ukrainu, kas ir nepārprotams ANO Statūtu pārkāpums, un vēlreiz apstiprina nelokāmo Eiropas Savienības atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās un tās neatņemamām tiesībām uz paš aizsardzību pret Krievijas agresiju.
2. Eiropadome atgādina savus iepriekšējos secinājumus un apstiprina Eiropas Savienības nelokāmo apņemšanos turpināt sniegt Ukrainai un tās tautai spēcīgu politisko, finansiālo, ekonomisko, humanitāro, militāro un diplomātisko atbalstu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams.
3. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis turpinās pievērsties Ukrainas akūtajām militārajām un aizsardzības vajadzībām. Eiropadome jo īpaši uzsver, cik svarīgi ir Ukrainai sniegt savlaicīgu, prognozējamu un ilgtspējīgu militāro atbalstu, jo īpaši ar Eiropas Miera mehānisma un ES militārās palīdzības misijas starpniecību, kā arī izmantojot dalībvalstu tiešu divpusēju palīdzību. Eiropadome uzsver, ka ir steidzami jāpaātrina raķešu un munīcijas piegāde, jo īpaši viena miliona artilērijas munīcijas lādiņu iniciatīvas ietvaros, un jānodrošina Ukrainai vairāk pretgaisa aizsardzības sistēmu.

Eiropadome aicina Padomi pastiprināt darbu pie Eiropas Miera mehānisma reformas un tā finansējuma papildu paaugstināšanas, pamatojoties uz Augstā pārstāvja priekšlikumu.

Eiropas Savienība un tās dalībvalstis joprojām ir apņēmības pilnas ilgtermiņā un kopā ar partneriem sniegt ieguldījumu drošības saistībās attiecībā uz Ukrainu, kas palīdzēs Ukrainai nākotnē aizstāvēties, pretoties destabilizācijas centieniem un atturēt agresijas aktus. Pēc Augstā pārstāvja ziņojuma Eiropadome apsprieda ES nākotnes drošības saistības attiecībā uz Ukrainu. Tā aicina Augsto pārstāvi un dalībvalstis turpināt darbu Padomē. Eiropadome turpinās sekot šim jautājumam.

Militārais atbalsts un drošības saistības tiks sniegtas, pilnībā ievērojot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

4. Ņemot vērā nepārtrauktos Krievijas uzbrukumus Ukrainas civilajai un kritiskajai infrastruktūrai, Eiropas Savienība un tās dalībvalstis pastiprinās papildu humānās un civilās aizsardzības palīdzības sniegšanu Ukrainai, kā arī palīdzību nolūkā nodrošināt tās enerģētikas nozares noturību ziemā. Turklāt Eiropas Savienība joprojām ir apņēmības pilna koordinācijā ar starptautiskajiem partneriem atbalstīt Ukrainas atjaunošanu, atveseļošanu un rekonstrukciju, tostarp atmīnēšanas procesu un psihosociālo rehabilitāciju.
5. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis turpinās savus intensīvos globālo kontaktu centienus un sadarbību ar Ukrainu un partneriem no visiem pasaules reģioniem, lai nodrošinātu visplašāko iespējamo starptautisko atbalstu visaptverošam, taisnīgam un ilgstošam mieram un Ukrainas miera formulas pamatprincipiem un mērķiem, gatavojoties turpmākajam Globālajam miera samitam.
6. Eiropadome atkārtoti apstiprina savu aicinājumu koordinācijā ar partneriem gūt izšķirošus panākumus jautājumā par to, kā atbilstīgi piemērojamām līgumsaistībām un saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām privāto struktūru rīcībā esošos ārkārtas ieņēmumus, kas gūti tieši no imobilizētajiem Krievijas aktīviem, varētu novirzīt Ukrainas un tās atveseļošanas un atjaunošanas atbalstam. Šajā sakarā tā ņem vērā nesenos priekšlikumus attiecībā uz ārkārtas ieņēmumiem, kas izriet no imobilizētajiem Krievijas aktīviem.

7. Krievija un tās vadība ir pilnībā jāsauc pie atbildības par agresijas kara īstenošanu pret Ukrainu un citiem vissmagākajiem starptautiskajiem noziegumiem, kā arī par milzīgo kaitējumu, ko nodarījis tās karš. Eiropadome mudina pielikt turpmākas pūles, tostarp Pamatgrupā, lai izveidotu tribunālu saukšanai pie atbildības par agresijas noziegumu pret Ukrainu, kam būtu visplašākais starpreģionālais atbalsts un visplašākā leģitimitāte, un turpmāku kompensācijas mehānismu; tā atkārtoti pauž atbalstu Eiropas Padomes izveidotajam Krievijas Federācijas agresijas pret Ukrainu rezultātā radīto zaudējumu reģistram, kas ir pirmais taustāmais solis šajā virzienā. Tā arī aicina visas valstis parakstīt un ātri ratificēt Ļubļanas-Hāgas Konvenciju par starptautisko sadarbību genocīda, noziegumu pret cilvēci, kara noziegumu un citu starptautisku noziegumu izmeklēšanā un saukšanā pie atbildības par tiem. Eiropadome arī atkārtoti pauž atbalstu Starptautiskās Krimināltiesas darbam un nosoda Krievijas pastāvīgos mēģinājumus graut tās starptautiskās pilnvaras un darbību.
8. Eiropadome atkārtoti apstiprina savu steidzamo aicinājumu Krievijai un Baltkrievijai nekavējoties nodrošināt, lai visi nelikumīgi deportētie un pārvietotie Ukrainas bērni un citi civiliedzīvotāji varētu droši atgriezties Ukrainā.
9. Eiropas Savienība ir apņēmusies pilna ciešā sadarbībā ar partneriem un sabiedrotajiem vēl vairāk vājināt Krievijas spēju īstenot agresijas karu, tostarp, turpinot stiprināt sankcijas un pilnīgi un efektīvi tās īstenojot un novēršot to apiešanu, īpaši attiecībā uz paaugstināta riska precēm. Eiropadome pauž gandarījumu par to, ka ir pieņemta 12. sankciju pakete. Tā arī pauž gandarījumu par vienošanos, kas panākta attiecībā uz Direktīvu par noziedzīgu nodarījumu un sodu definēšanu attiecībā uz Savienības ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem. Eiropadome nosoda to, ka Irāna, Baltkrievija un Korejas Tautas Demokrātiskā Republika (KTDR) turpina sniegt militāro atbalstu Krievijas agresijas karam. Tā arī mudina visas valstis nesniegt ne materiālu, ne cita veida atbalstu Krievijas agresijas karam. Eiropas Savienība turpinās savu intensīvo darbu ar partneriem, lai apkarotu nepatiesus Krievijas vēstījumus un dezinformāciju par šo karu.

10. Eiropadome uzsver to, cik svarīga ir drošība un stabilitāte Melnajā jūrā. Ir būtiski, lai Ukrainas graudu eksports būtu ilgtspējīgs un sasniegtu pasaules tirgus. Eiropadome atbalsta visus centienus atvieglot Ukrainas graudu un citu lauksaimniecības produktu eksportu uz valstīm, kurām tas visvairāk ir nepieciešams, īpaši Āfrikā un Tuvajos Austrumos. Eiropadome arī uzsver, cik svarīgi ir pilnībā izmantot ES solidaritātes joslu potenciālu, un aicina Komisiju paātrināt darbu ar dalībvalstīm nolūkā ierosināt jaunus pasākumus, lai turpinātu attīstīt solidaritātes joslu spējas visos maršrutos.
11. Eiropas Savienība turpinās atbalstīt Moldovas Republiku un Gruziju to problēmu risināšanā, ar kurām tās saskaras Krievijas agresijas kara pret Ukrainu rezultātā.

II. TUVIE AUSTRUMI

12. Eiropadomē notika padziļinātas stratēģiskas debates par Tuvajiem Austrumiem.

III. PAPLAŠINĀŠANĀS UN REFORMAS

13. Atgādinot Granadas deklarāciju, Eiropadome uzsver, ka paplašināšanās ir ģeostratēģisks ieguldījums mierā, drošībā, stabilitātē un labklājībā. Tas ir dzinulis Eiropas pilsoņu ekonomisko un sociālo apstākļu uzlabošanai, atšķirību mazināšanai starp valstīm, un tam ir jāveicina Savienības pamatā esošās vērtības. Raugoties uz turpmākas paplašinātas Savienības perspektīvu, gan nākamajām dalībvalstīm, gan Eiropas Savienībai pievienošanās brīdī ir jābūt tam gatavām. Darbs abos virzienos būtu jāsteno paralēli. Valstīm, kuras vēlas kļūt par dalībvalstīm, ir jāaktivizē savi reformu centieni, jo īpaši tiesiskuma jomā, atbilstīgi pievienošanās procesam raksturīgajam nopelnu principam un ar ES palīdzību. Vienlaikus Savienībai ir jānodrošina vajadzīgais iekšējais pamats un jāveic attiecīgās reformas, nosakot Savienības ilgtermiņa mērķus un veidus, kā tos sasniegt, un risinot galvenos jautājumus, kas saistīti ar tās prioritātēm un politikām, kā arī tās spēju rīkoties. Tas darīs ES stiprāku un stiprinās Eiropas suverenitāti.

14. Eiropadome apstiprina Padomes 2023. gada 12. decembra secinājumus par paplašināšanos. Pamatojoties uz Komisijas 2023. gada 8. novembra paplašināšanās dokumentu kopumu, Eiropadome pieņem šādus lēmumus:

Ukraina un Moldovas Republika

15. Eiropadome ir nolēmusi sākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu un Moldovas Republiku.

Eiropadome aicina Padomi pieņemt attiecīgās sarunu programmas, tiklīdz būs sperti attiecīgie soļi, kuri izklāstīti atbilstīgajos Komisijas 2023. gada 8. novembra ieteikumos.

Gruzija

16. Eiropadome arī ir nolēmusi piešķirt kandidātvalsts statusu Gruzijai, ar nosacījumu, ka būs sperti attiecīgie Komisijas 2023. gada 8. novembra ieteikumā izklāstītie soļi.

Bosnija un Hercegovina

17. Eiropadome sāks pievienošanās sarunas ar Bosniju un Hercegovinu, tiklīdz pietiekamā mērā būs nodrošināta atbilstība dalības kritērijiem.

Tā aicina Komisiju ziņot Padomei par progresu vēlākais 2024. gada martā, lai varētu pieņemt lēmumu.

Ziemeļmaķedonija

18. Eiropas Savienība ir gatava pabeigt pievienošanās sarunu ar Ziemeļmaķedoniju sākuma posmu, tiklīdz tā atbilstīgi savām iekšējām procedūrām būs īstenojusi savu apņemšanos pabeigt konstitucionālās izmaiņas, kā minēts Padomes 2022. gada 18. jūlija secinājumos. Eiropadome aicina Ziemeļmaķedoniju paātrināt šo izmaiņu pabeigšanu.

Rietumbalkāni

19. Atkārtoti apstiprinot pilnīgu un nepārprotamu apņemšanos attiecībā uz Rietumbalkānu dalības ES perspektīvu, Eiropadome aicina paātrināt to pievienošanās procesu.
20. Eiropadome pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu “Jauns izaugsmes plāns Rietumbalkāniem”, kas tiecas, balstoties uz stingriem nosacījumiem, paātrināt sociālekonomisko konvergenci starp Rietumbalkāniem un Eiropas Savienību un mudina reģionu padarīt straujāku ar ES saistīto reformu gaitu un veicināt reģionālo ekonomisko integrāciju ar kopējā reģionālā tirgus palīdzību, pamatojoties uz ES noteikumiem un standartiem.
21. Eiropadome joprojām ir apņēmības pilna paplašināšanās procesa laikā veicināt pakāpenisku Eiropas Savienības un reģiona integrāciju atgriezeniskā un uz nopelniem balstītā veidā.

Reformas

22. Savienībai paplašinoties, sekmīgai Eiropas integrācijai ir vajadzīgs, lai Savienības politikas būtu gatavas norisēm nākotnē un finansētas ilgtspējīgā veidā, balstoties uz Savienības pamatā esošajām vērtībām, un lai ES iestādes turpinātu strādāt efektīvi.
23. Turpmākajās sanāsmēs Eiropadome pievērsīsies iekšējām reformām, lai līdz 2024. gada vasarai pieņemtu secinājumus par ceļvedi turpmākajam darbam.

IV. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM

24. Eiropadome apsprieda Daudzgadu finanšu shēmas 2021. –2027. gadam pārskatīšanu, kā izklāstīts dokumentā EUCO 23/23, kuru stingri atbalstīja 26 valstu vai to valdību vadītāji. Eiropadome pie šā jautājuma atgriezīsies nākamā gada sākumā.

V. DROŠĪBA UN AIZSARDZĪBA

25. Saistībā ar globālo nestabilitāti, stratēģisko konkurenci un drošības apdraudējumiem Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir stiprināt Eiropas drošību un aizsardzību, lai izveidotu vērienīgu ģeopolitisko Savienību. Savienībai ir jāuzņemas lielāka atbildība par savu drošību un aizsardzību, jāīsteno stratēģisks rīcības kurss un jāpalielina spēja rīkoties autonomi.
26. Izvērtējusi darbu, kas veikts, lai īstenotu iepriekšējos secinājumus, Versaļas deklarāciju un Stratēģisko kompasu, Eiropadome uzsver, ka ir jādara vairāk, lai sasniegtu Savienības mērķus – palielināt aizsardzības gatavību un sadarbīgā veidā palielināt aizsardzības izdevumus, tostarp, kāpinot investīcijas aizsardzībā un spēju attīstību, – un lai izveidotu efektīvu un integrētu tirgu aizsardzības jomā. Konkrētāk, Eiropadome:
- a) aicina steidzamā kārtā īstenot esošos pasākumus, lai atvieglotu un koordinētu kopīgo iepirkumu un palielinātu Eiropas aizsardzības industrijas sadarbību un ražošanas jaudu nolūkā papildināt dalībvalstu krājumus, jo īpaši ņemot vērā Ukrainai sniedzamo atbalstu;
 - b) aicina Augsto pārstāvi un Komisiju koordinācijā ar Eiropas Aizsardzības aģentūru ātri iesniegt Eiropas aizsardzības industriālo stratēģiju (*EDIS*), tostarp priekšlikumu par Eiropas aizsardzības investīciju programmu (*EDIP*), ņemot vērā nepieciešamību stiprināt Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un rūpniecisko bāzi, tostarp MVU, un padarīt to inovatīvāku, konkurētspējīgāku un noturīgāku;

- c) uzsver, ka ir svarīgi turpināt attīstīt integrētu tirgu aizsardzības jomā, lai pastiprinātu pārrobežu piegādes ķēdes, nodrošinātu kritiskās tehnoloģijas un uzlabotu Eiropas aizsardzības industrijas konkurētspēju. Minētajā nolūkā būtu jāpielāgo aizsardzības industrijas nozares ES tiesiskais regulējums, lai uzlabotu sadarbību, standartizāciju un sertifikācijas procesu saskaņotību un lai nodrošinātu ātrāku un elastīgāku rīcību, jo īpaši attiecībā uz publisko iepirkumu;
- d) ņemot vērā nākamo gada progresu ziņojumu par Stratēģisko kompasu un atbilstoši saistībām, ko iesaistītās dalībvalstis uzņēmušās pastāvīgās strukturētās sadarbības (*PESCO*) ietvaros, aicina pastiprināt darbu, lai palielinātu Savienības aizsardzības gatavību, noturību un drošību, tostarp, investējot aizsardzībā, izmantojot militāro mobilitāti, regulāri rīkojot vienību/apakšvienību mācības, uzlabojot kosmosa drošību, apkarojot kibberdraudus un hibrīddraudus, vēršoties pret ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos (*FIMI*), pamatojoties uz nesen izveidoto rīkkopu, kas ietver iespēju izskatīt jaunus ierobežojošos pasākumus, un pastiprinot to spēju kopīgu attīstību, kuras vajadzīgas, lai īstenotu visu misiju un operāciju klāstu, jo īpaši, īstenojot ES ātrās izvēšanas spējas;
- e) aicina Eiropas Investīciju bankas grupai piešķirt lielāku nozīmi, lai saskaņā ar bankas neseno stratēģisko Eiropas drošības iniciatīvu stiprinātu Eiropas drošību un aizsardzību;
- f) aicina turpināt darbu, lai stiprinātu jauno Civilās KDAP paktu, ņemot vērā Padomes 2023. gada 11. decembra secinājumus par civilo KDAP.

27. Spēcīgāka un spējīgāka Eiropas Savienība drošības un aizsardzības jomā dos pozitīvu ieguldījumu globālajā un transatlantiskajā drošībā un papildina NATO, kas joprojām ir tās locekļu kolektīvās aizsardzības pamats. Minētais neskar dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas īpašās iezīmes, un tajā ir ņemtas vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

VI. MIGRĀCIJA UN CITI JAUTĀJUMI

Migrācija

28. Eiropadomē notika stratēģiska diskusija par migrāciju, un tā iepazinās ar neseno Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vēstuli.
29. Eiropas Savienība turpinās īstenot visaptverošu pieeju migrācijai, kurā apvienota pastiprināta ārējā darbība, abpusēji izdevīgas visaptverošas partnerības ar izcelsmes un tranzīta valstīm, migrācijas pamatcēloņu novēršana, likumīgas migrācijas iespējas, efektīvāka ES ārējo robežu aizsardzība, apņēmīga cīņa pret organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību un kontrabandu, migrācijas instrumentalizāciju kā hibrīdapdraudējumu un intensīvāka atgriešana.

Hibrīduzbrukumi

30. Eiropadome stingri nosoda visus hibrīduzbrukumus, tostarp to, ka trešās valstis politiskiem mērķiem instrumentalizē migrantus, un joprojām ir apņēmības pilna nodrošināt efektīvu kontroli pār ES ārējām robežām. Eiropas Savienība ir apņēmības pilna cīnīties pret Krievijas Federācijas un Baltkrievijas īstenotajiem hibrīduzbrukumiem pie tās ārējām robežām.

COP 28

31. Eiropadome atzinīgi vērtē sekmīgo ANO Klimata pārmaiņu konferences COP28 noslēgumu un pirmo globālo Parīzes nolīguma izsvēršanu, īpaši vienošanos paātrināt emisiju samazināšanu līdz neto nulles līmenim līdz 2050. gadam un vienošanos līdz 2030. gadam samazināt globālās emisijas par 43 % un līdz 2035. gadam – par 60 % attiecībā pret 2019. gada līmeni atbilstoši labākajām pieejamajām zinātnes atziņām, lai nodrošinātu, ka 1,5 °C mērķi joprojām ir iespējams sasniegt. Tā arī atzinīgi vērtē visu pušu vienošanos par virzību prom no fosilajām degvielām enerģētikas sistēmās.

VII. ES UN TURCIJAS ATTIECĪBAS

32. Eiropadome pieņem zināšanai Augstā pārstāvja un Eiropas Komisijas kopīgo ziņojumu par pašreizējo stāvokli ES un Turcijas attiecībās un atgriezīsies pie šā jautājuma kādā no nākamajām Eiropadomes sanāksmēm.

VIII. CĪNA PRET ANTISEMĪTISMU, RASISMU UN KSENOFOBiju

33. Paužot nopietnas bažas par nesenajiem satraucošajiem incidentiem, Eiropadome visstingrākajā veidā atkārtoti nosoda visu veidu antisemitismu un naidu, neiecietību, rasismu un ksenofobiju, tostarp naidu pret musulmaņiem. Šajā sakarā tā atgādina par Eiropas Savienības rasisma apkarošanas rīcības plānu un Eiropas stratēģiju antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, kuras ātra īstenošana ir būtiska ebreju kopienu drošībai.

IX. STRATĒGISKĀ PROGRAMMA

34. Pēc neformālās sanāksmes Granadā un tai sekojošās apspriešanās un ņemot vērā ilgtermiņa mērķus padarīt Savienību spēcīgāku un gatavu uzņemt jaunus locekļus, Eiropadome turpinās darbu pie jaunās stratēģiskās programmas, nosakot Savienības prioritātes un veidus, kā tās sasniegt turpmākajos gados, un sniedzot norādījumus Savienībai nākamajam iestāžu darba ciklam. Nākamo stratēģisko programmu tā pieņems līdz 2024. gada vasarai.
-